

Datum

2022-04-26

Diariernr (åberopas)

A062.629/2022

Saknr

000

Er referens

Ju2022/00245

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.da@regeringskansliet.se

Förbättrade åtgärder när barn misstänks för brott (SOU 2022:1)

Sammanfattning

Polismyndigheten tillstyrker förslagen i utredningen. Det är positivt att barnkonventionen genomsyrar utredningen och förslagen kan enligt Polismyndigheten komma att leda till att tidig kriminalitet kan avbrytas.

Polismyndighetens synpunkter

Polismyndigheten lämnar följande närmare synpunkter.

Effektiva och rättssäkra utredningar när barn misstänks för brott (avsnitt 6)

Utredningens bedömning är att någon förändring av bestämmelserna om förhör med barn inte är påkallad och har inte funnit något behov av att inrätta särskilda s.k. barnahus enbart för att förhöra barn som misstänks för brott. Kombinationen av misstankar om inte sällan mycket grov brottslighet och vikten av att tillvarata de misstänkta barnens rättigheter enligt barnkonventionen, förutsätter att det finns goda utredningsmöjligheter och en effektiv organisation för samverkan mellan berörda myndigheter. Det kan därför enligt Polismyndigheten vara värdefullt att i ett annat sammanhang närmare utreda förutsättningarna för förhör med misstänkta barn.

Polismyndigheten och socialtjänsten har ett gemensamt ansvar för barn som misstänks för brott och genom förslagen att skärpa socialtjänstens skyldighet att delta vid förhör med brottsmisstänkta barn, så förbättras möjligheterna till myndighetssamverkan och tidiga insatser i form av stöd och hjälp till barnet. Polismyndigheten efterfrågar dock närmare vägledning kring förundersökningsledarens ansvar för att socialtjänstens företrädare ska närvara vid inplaneerade förhör.

Det förekommer att nationella och internationella kriminella nätverk utnyttjar barn för att begå brott för att undgå straff. För att motverka denna utveckling

är det angeläget att satsa på förebyggande insatser t.ex. genom samverkan med socialtjänsten i ärenden med unga lagöverträdare för att minska risken för att barn rekryteras till kriminella gäng.

Möjligheten att företa beslag, husrannsakan och kroppsvisitation mot barn under 15 år (avsnitt 9)

Avseende tilläggsdirektivet om utökade möjligheter att företa beslag, husrannsakan och kroppsvisitation mot barn under 15 år, delar Polismyndigheten utgångspunkten att det inte kan ställas lägre krav för när processuella tvångsmedel får användas mot barn är vad som gäller för straffmyndiga eller för myndiga personer. Polismyndigheten ställer sig bakom den samlade bedömningen att en lagändring inte är påkallad och kommer att genomföra kunskapshöjande insatser inom myndigheten avseende 36 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, LUL.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Den föreslagna ändringen av bestämmelsen i 31 § LUL i kombination med föreslagna kunskapshöjande åtgärder inom socialtjänsten kommer att innebära ett utökat antal brottsutredningar när barn under 15 år misstänks för brott. I konsekvensbedömningen konstateras att det inte är möjligt att uppskatta den ökade arbetsinsatsen som krävs, men att antalet ärendet i vart fall inte kan bli större än att ökningen kan rymmas inom Polismyndighetens anslag.

Polismyndigheten vill särskilt framföra att ökningen av antalet brott som ska utredas sannolikt kommer att ha stor påverkan på den totala belastningen på de grupper som utreder ärenden där barn under 15 år är misstänkta. Myndigheten vill uppmärksamma att det även är dessa grupper som utreder ärenden med unga lagöverträdare 15–17 år. Som en konsekvens kommer därför även dessa utredningar att påverkas. Samtliga ärenden avseende barn kräver högre grad av samverkan, planering och samordning med andra myndigheter. Det föreslagna skärpta kravet på socialtjänsten att närvara vid förhör med barn kan också innebära en längre utredningstid, t.ex. vid förhör som behöver genomföras utanför kontorstid.

Detta yttrande har beslutats av chefen för rättsavdelningen Gunilla Hedwall. Vid den slutliga handläggningen har deltagit gruppchefen Sofie Lindblom och juristen Yvonne Brandell, föredragande. Rikspolischefen Anders Thornberg har informerats om remissen.

POLISMYNDIGHETEN

Gunilla Hedwall

Yvonne Brandell

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli